

Vingeundersøgelsen

2026/27



Kære jæger

En ny jagtsæson går i gang, og vi håber, du igen vil være med til at støtte op om Vingeundersøgelsen.

Vinger kan indsendes med posten i vores **Vingekuverter** eller indleveres i de **25 fryser** der er opsat rundt om i landet vedlagt en **Vingelabel**.

Vingekuverter og **Vingelabels** kan som altid bestilles ved sende navn og adresse i en mail til vinger@ecos.au.dk. Man kan angive, hvad man gerne vil have, kuverter, labels eller begge dele.

Hjælp med at indsamle af væv til undersøgelse for fugleinfluenza

Her i sæsonen 2026/27 er Vingeundersøgelsen blevet spurgt, om vi kan bidrage til indsamling af væv fra **krikænder, spidsænder, pibeænder, grågæs, bramgæs og ederfugle** som nedlægges i den sydlige del af Danmark igennem **september og oktober**.

Det er en undersøgelse, som gennemføres af Københavns Universitet og Statens Serum Institut, og som skal afdække, i hvilken grad de vilde fugle er immune over for fugleinfluenza. Det undersøges, om fuglene har antistoffer for fugleinfluenza, hvilket giver et mål for, hvor mange fugle der tidligere har været ramt af en influenzainfektion.

Undersøgelsen omfatter kun området syd for en linje mellem Esbjerg og Køge (syd for motorvejen, se kort).

Vi håber derfor, at jer der går på jagt i dette område vil have lyst til at bidrage til dette projekt ved at indsende et par eller flere halse sammen med vingerne gennem sæsonen. Resultaterne vil bidrage til forståelsen af udbredelse og indvirkning af højpatogen fugleinfluenza i vilde fugle og tamfjerkræ og vil selvfølgelig blive omtalt i vores nyhedsbrev, når undersøgelsen er afsluttet.

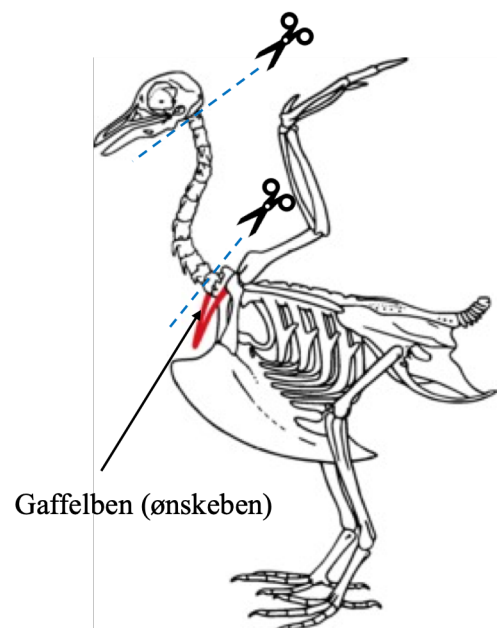
Herunder finder du en mere detaljeret beskrivelse af, hvad du skal gøre, og baggrunden for projektet:

Sådan kan du hjælpe:

Det er halsen fra de nedlagte ænder og gæs, som vi skal bruge (se tegning).

1. **Klip halsen af** de krikænder, spidsænder, pibeænder, grågæs, bramgæs og ederfugle, I har nedlagt gennem september og oktober.
 - a. For ænderne har vi brug for stykket mellem nakke, og starten af ønskebenet (se billede).
 - b. For gæs skal vi bruge 10-15 cm af halsen (fra nakken og nedefter)
2. **Læg gerne halsstykkerne i separate plastikposer, og hold dem sammen med vingerne (så oplysninger om dato og lokalitet fremgår).**

De må meget gerne opbevares så koldt som muligt inden indsendelse (allerhelst på frys, så vi undgår, at de rådner).
3. **Halsstykket og vingerne indsendes** i en vinge kuvert eller afleveres i en "vingefryser".



Plastposer til halsene:

Brug almindelige fryseposer eller lignende.

Hvis du ved du skyder en del fugle, og at du vil bidrage med flere halse, fremsender vi gerne nogle plastikposer til halsene. Bestil plastikposer på vinger@ecos.au.dk.

Detaljeret projektbeskrivelse:

Formålet med dette projekt er at undersøge populationsimmuniteten i dansk fuglevildt, inden fugleinfluenzasæsonen starter. Dette gøres ved at teste for antistoffer i kødsaft fra 6 forskellige fokusarter; krikand, spidsand, pibeand, grågås, bramgås og edderfugl, nedlagt i de sydlige dele af Danmark, hvor de første positive virusfund typisk findes hvert år.

Siden 2020 har højpatogen fugleinfluenza periodevist hærget danske fuglebestande og fjerkræbesætninger. Langt størstedelen af udbrud i fjerkræ opstår via smitte fra vilde fugle. Mens nogle fuglearter rammes hårdt af infektionen, udviser andre kun milde eller slet ingen symptomer. De sidstnævnte fungerer, som det man kalder et naturligt reservoir (en vært hvor virussen overlever, spreder og formerer sig), og omfatter vilde vandfugle.

Københavns Universitet og Statens Serum Institut er ansvarlige for influenzaovervågningen i Danmark, som for de vilde fugles vedkommende primært har været baseret på screening for selve influenzaviruset. Antistoffer dannes af immunsystemet under en infektion, til at genkende og dræbe virus og bakterier, og bliver i blod og væv i en periode efter, virussen er ude af kroppen. I denne periode er dyret godt beskyttet, hvis det udsættes for ny smitte med den samme virustype. Dermed kan risikoen for at virus kommer i kontakt med fjerkræ, andre pattedyr og mennesker være lavere. Test for antistoffer kan derfor bruges i risikovurderinger til at angive populationsimmuniteten – altså hvor stor en andel af en population, der er beskyttet mod en given influenzatype.

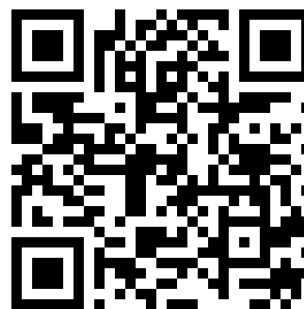
Selvom populationsimmuniteten er et enormt vigtigt estimat i denne sammenhæng, har antistoftests af vilde fugle tidligere været begrænset, fordi prøvematerialet der skulle bruges til testene, har været blod, som er tidskrævende og invasivt at udtage. Kødsaft kan dog bruges som alternativ. Vi har derfor testet flere forskellige væv, og er nået frem til at kødsaft fra fuglenes halshud er det mest optimale prøvemateriale. Derfor er denne undersøgelse baseret udelukkende på kødsaft fra denne vævstype.

På sigt skal den viden, der opnås via undersøgelserne, danne en del af grundlaget for de risikovurderinger som indsendes til Fødevarestyrelsen med henblik på at sikre, beskytte og informere fjerkræbesætninger, vildthåndteringsvirksomheder og jægere.

Skriv til os på vinger@ecos.au.dk, hvis der er spørgsmål.

Knæk og bræk for sæsonen 2026/27

Jacob Sterup og Thomas Kjær Christensen
Ecoscience, Aarhus Universitet



Se vores hjemmeside på denne QR-kode: